

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: felelős:
GYZ. DR. KISS PÁL.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egyóra 1 K 30
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egyóra 2 K

Az új ellenzék

Szinte hihetetlenül hangzik a munkapárttól azt hallani, hogy most ellenségek nevére magát. De így van. Nagyhangú kijelentések történtek a 16-korifeusok ajkáról, amelyekben tudtára adták azoknak, akik talán kíváncsiak arra, hogy ők majd megmutatják, milyennek kell lenni az igazi ellenségeknek. És mit látunk? Azt hogy a munkapárt, különösen az indemultási viták során kimutatott idegeskedésével és napozóntól személyeskedésével napról napra messzebb megy attól az uttól, mely az ország érdekében való opponálást a tulajától elválasztja.

Ehelyett napról napra tapasztalhatjuk, hogy a hatalom megasztárolt lecsúszott munkapárt, az új ellenzék állandóan kellemetlenkedik abban a tudatban, hogy neki a parlamentben többsége van. És ennek maholnap az lesz az előrelátható következménye, hogy azok is el fogják hagyni, akik addig a múlt hatása alatt állva, még egy kis szimpátiával viselkedtek Tiszák iránt. Az akadékoskodás, amellyel az új kormány minden javaslatának megvalósítását késleltetik, utóljára joggal fogja arra kényszeríteni a kormányt, hogy az addigi kíméletes tartózkodásból kilépjen és hathatós eszközökkel fogja megvalósítani azt a választói programot, amelynek megoldását az Esterházy kabinet még másíthatatlan feladatának tekintette. Az, hogy Tiszák minden kérdésben bármilyen üdvös és hasznos legyen is az, gáncoskodásuk csak arra szolgál, hogy elveszítsek még azoknak a keveseknek a támogatását is, akik eddig Tiszák tiszón visen követtek és bálványként imádták. A mi veséreink ledőlnek a bálványt és eltűntetik a porondról azokat, akik nem látják az idők jelét és kerékkötői a valódi közsabadságok megvalósításának. Az öntudatra ébredt nép lelke szomjuzóssal a megújulást és eszer emelkedő viharai alatt megismerkedett magyar nemzet vére eljut az emberi jogok és közsabadságoknak arra a megvalósítására, amely a szabad népeket megilleti.

A mi vesérünk, a mi érdekeinknek a képviselője, Justh Gyula és követői le fogják tenni az új ellenséket és mert a tömegek jogalért küzdenek, a tömegek örök hálójá fogja kísérni utjukon a nép segítségével a szabad nemzetek sorában mint szabad állam lennünk.

Erős orosz támadásokat visszavertünk

Galiciában a tűzérési tűz a legnagyobb hevességre fokozódott

(Hivatalos jelentés.) BUDAPEST, július 1.

Keleti harcok:

Keletgaliciában a védekező csata javában folyik, miután a tűzérési tűz több nap óta láthatólag fokozódott, a tűzérési harc tegnap a legnagyobb hevességet érte el. A legnehezebb ágyuk is beavatkoztak a harcba.

Délután Brzezanytól délre és délkeletre Keninčinál erős gyalogsági támadások következtek, a melyeket mindenütt teljesen visszavertünk. Ahol az ellenséges gyalogság egyes részei megsemmisítő tüzünkben egyáltalán előre nyomulni tudtak, zárótüzünkben pusztultak el.

Zalloschetől északnyugatra a késő délutáni órákban megindult nagyon erős támadás kitünően összpontosított tűzérési tüzünkben összeomlott, éjfél tájban az ellenség tűzérési előkészítés nélkül kísérletet tett, hogy Brzezanytól délre előretörjön. Visszavertük. Az éjszaka felyamán a tűzérési tűz ellanyhult, de a reggeli órákban újra feléledt.

Olasz hadseregtől:

Az Isonzo hadseregnél a trencsényi és a 72-ik gozsonyi magyar ezred rohamjárőrei a második ellenséges vonalig nyomultak előre, ahol 2 ellentámadást visszavertek, 8 tisztet és 156 főnyíllegényseget hoztak magukkal.

Délkeleti hadseregtől:

A helyzet változatlan. A vezérkar főnöke.

A szabadkai függetlenségi képviselők a képviselőház feloszlátása mellett

A szabadkai függetlenségi párt ma feliratot intézett gróf Esterházy Mórle miniszterelnökös és a kormányt támogató pártok vezérének, melyben lelkes bizalommal üdvözlö a politikai besejtésnek és tisztességnek és a népjogok kiterjesztésének jegyében alkult kormányt a komoly higgadt sággal mérlegelém az eseményeket, annak a nézetének ad kifejtését, hogy a parlamentben ellenzéki játszó munkapárt, amelynek bünye eredetét bírói ítélet állapította és helyegosta meg, elvesztette az erkölcsi alapot arra, hogy az a kormány vele együtt működhesek. A munkapárt a közeli halált érve, viselkedésével ugyanast a banyomást kelti, mint a halálra ítélt, aki a büntetés végrehajtása előtt bünbánó vesekelés helyett bírái ellen átkosodik, amiért szörnyű büntetést kaptak.

Mindeneknél fogva a Szabadkai Függetlenségi Kör az egyedül helyes megoldásnak azt tartja, mely a demokratikus választójogot nem a munkapárttal, hanem a parlament feloszlátása útján a munkapárt ellen valóítja meg.

Szabadkán, 1917. évi július hó 29. én.

Dr. Mukics Simon elnök, dr. Ács Jenő jegyző.

Közeledés a vég felé

Genf. Francia lapjelentések szerint a háború a válság pillanatához közeledik. A szövetségesek elhatározták, hogy összes tartalékaikat a frontra viszik.

Zürich. Petain tábornok egy francia újságírónak kijelentette, hogy a döntés órája küszöbön van. A népek nem hajlandók több áldozatot hozni a küzdelemért és a győzelemért.

Károlyi a békéről és külpolitikánkról.

Balla Aladár, a komáromi kerület függetlenségi és 48-as párti képviselő jelöltje, tegnap délután [mondotta el programbeszédét Komáromban. Ez alkalommal Károlyi Mihály gróf nagy beszédet mondott a békéről, a belpolitikai helyzetről és a monarchia külpolitikai magatartásáról. Emondta, hogy az osztrák szociálisták egyik vezére tegnap kihallgatáson volt a királynál és tőle visszatérve egy üzenetet adott át a képviselőházban, azt, hogy őfelsége a mihamarabb való békét óhajta.

— Ime, — szolt Károlyi gróf — az uralkodó a háború alatt a békéről gondolkodik, mert fiatal ember, aki érezni tud, akinek van szociális érzése, aki szereti népét, aki első kötelességének tartja a mihamarabb való békét. Az volt hát a mi nagy bűnünk, hogy mi megelőztük a fiatal királyunkat, aki akkor még nem volt király, a béke nyit hangoztatásával. Ami bennünket, a monarchiát illeti — folytatta — örömmel állapítem meg, hogy Czernin Ottokár gróf elterve közvetlen elődeitől, szerencsésen és ügyesen kezelte eddig ezeket a kérdéseket. Annexió nélkül való békére való hajlandóságunkat nyíltan kimondotta, ami által a béke iránti kezdeményezést magához ragadta.

Ezzel Czernin gróf nemcsak helyes mederbe terelte a dolgot, de a monarchiának presztizsét a központi hatalmakon belül nagyban emelte. Ha a demokratizálás terén megtudjuk tenni azt a komoly lépést, mely feltétlenül szükséges, hogy bizalmat keltsünk ellenségeinknél is az iránt, hogy megteremtjük a garanciát arra, hogy kalandos imperialisztikus politikára nem gondolunk, akkor azt remélem, hogy sok hibát

és mulasztást, melyet multban elkövettek, jóvá tehetünk.

A cukorelosztás szabályozása.

Az a rendszer amellyel eddig a cukorkiosztás történt, visszaélésekre adott alkalmat, Többen ugyan a valóságnak meg nem felelően mondták be, családtagjaik és háztartásukban élők számát és több cukrot vontak el a közfogyasztástól, mint amennyi éret jogszerint megillette volna. Dr. Petrovics polgármester, tapasztalva a visszaéléseket és azt hogy a cukor amint a nagykereskedő a kis kereskedők között széleszlik, — mint a kámfer — eloszlik, segíteni óhajta a mizériákon és behozta a cukor és általában minden a hatóság dispoziója alá kerülő fogyasztási cikk elosztására a bevásárlási könyvecskék rendszerét a legutóbb megtartott népszámlálás adatai szerint kikészített a polgármester a könyvecskéket a lakosságnak s jövőben ezekkel történik a bevásárlás.

Legközelebb a cukor elosztása fog az új rendszer szerint történni. A cukrot mindenki ott veheti, ahol akarja. Elmegy a bevásárlási könyvecskével ahhoz a kereskedőhöz akinél vásárolni szokott. Ez a könyvecskét elveszi, az illető nevét és azt, hogy mennyi cukrot kaphat a könyvecskén kitüntetett családtagok után jegyzékbe foglalja. A jegyzéket a polgármester által adott határidő lejártá után a kereskedő beletartja a közlélmészéi hivatalhoz, ahol a jegyzett cukor mennyiségre utalványt kap és a visszahozott bevásárlási könyvekkel együtt kiadja a fogyasztókörönségnek a cukrot is.

Még pedig a megállapított mennyiséget, mert aki ki nem

adja azt a polgármester a további cukorárusításból kirekeszti és még szigorú büntetésben is részesül.

Talán eleinte nehézkes lesz a szokatlan eljárás, de majd befejező mindenki és tapasztalni fogja, hogy a polgármester által bevezetett rendszer a fogyasztókra nézve célszerű és hasznos fog lenni.

Berözési cukor kapható

A polgármesteri hivatal közhírré teszi, hogy a belvárosi cukor kiosztása az alább felsorolt kereskedőknél folyó hó 4-én veszi kezdetét.

Az utalványt kapott, az az utalványon megnevezett kereskedőknél a belvárosi cukor átvétele végett a fenti időtől kezdve jelentessék.

A belvárosi cukor elárusítására megbízott kereskedők a következők:

Bogamői Illés,
Dosa Kálmán,
Elek Antal,
Elek Endre,
Harsányi Sándorné,
Havas Miksa,
Horváth Sándor,
Keresztény Szövetkezet,
Kemény Mátyás,
Kovács Károly,
Ott Károly,
Ráos István,
Rákosi Szövetkezet,
Tengerics és Igas,
Varga Gyula.

Egyben közhírré teszem, hogy a hatóság által köles és babra kiadott utalványok

Ehrenfeld és Spitz,
Tengerics és Igas,
Keresztény Szövetkezet,
Havas Miksa,
Ott Károly,
Kovács Károly,
Rákosi Szövetkezet

öskéknél már beválthatók.

Ugyanezen öskéknél kapható utalvány nélkül is. Szilvából háztartásunként csak egy kiló adható.

Elsülyesztett francia cirkáló.

A „Kleber“ nevű cirkáló amely utban volt Brest feé, a hol pihentetni akarták, június 27-én délelőtt a St. Mathies fok magasságában aknára futott és elsülyedt. Harmincöt közembernek és három tisztnek nyoma veszett.

NAPI HIREK

— **Betöréses lopás.** Ba'ogh Józsefné Szomere-utcai lakos panasolta a rendőrségen, hogy míg ő kint a földéken dolgozott, a mult hó 27-én vagy 28-án eddig ismeretlen tettes betört bezárt lakásába, a szobában levő szekrényt felfeszítette s onnan elemelt egy nikkel karkötőt, három aranygyűrűt és valamennyi készpénzt. A rendőrség a tettesek kézrekerítése iránt megtett minden intézkedést.

— **Elveszett.** A rendőrség közli, hogy Velcsov Péterné Sirkertutcai lakos az utcán elvesztette a kötőjét, amelyben nagyobb összegű pénz volt. A becsüleles megtaláló illő jutalomban részesül, ha a beszoigaltatja a rendőrségen.

— **Jegyzések a hadikölcsonre.** Makó város polgármesteri hivatalánál a VI. hadikölcsönre újabban a következők jegyezték: Vass István 500, Siket Sándor és neje 1000, Varga Imre 100, D. Nagy Sándorné 400, Cser tus, József 100, Gruber Imre 100 koronát.

A Hollósy Kornélia Színházban

Julius 5-én, csütörtökön

Rózsahegyi Kálmán

és a budapesti Nemzeti színház és Modern Szinpad nagy művészenek és társulatának előadása

Fellépnek még:

F. MÁTRAI ERZSI GABÁNYI LÁSZLÓ RÁDAI DÉNES b.pesti Nemzeti színház tagjai.

FENYŐ IRMA

énekesnő

DÓZSA ILONKA

zongora művésznő.

Az énekszámokat Dózsa Ilonka fogja zongorán kísélni.

Körülbelül 2000 darab aknára kivágására és elszállítására

vállalkozó kerestetik, oly megállapodással, hogy a kivágandó mennyiség fele a vállalkozót illeti.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Fallagi-óráé

A béke kérdése

Balfour az Elzász-Lotharingiára vonatkozó angol-francia szerződésről

Manchen. Az angol alsóházban Balfour megtagadta a választ arra a kérdésre, hogy az angol kormány hozzájárul-e ahhoz, hogy Wilson elvét, a mely szerint semmiféle lakosságot nem szabad óhajainak előzetes megállapítása nélkül más kormány alá helyezni. Elzász-Lotharingiára is alkalmazták. Smith képviselőnek ama kérdésére, hogy van-e Angliának Franciaországgal olyan egyezménye, amely szerint Franciaország győzelem esetén Elzász-Lotharingián kívül még más európai területet is kap, Balfour nemmel válaszolt.

Bethmann Hollweg részletes békejavaslatot tesz?

Berlin. A birodalmi kancellárhoz közelálló politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a kancellár a július 5-én megnyitott birodalmi ülésen Ribot francia miniszterelnök beszédére válaszul, részletes békejavaslatot fog tenni, nemcsak általánosságban körvonalazza a hivatalos Németország álláspontját a békét illetően, hanem megfogja határozni, hogy melyek azok a feltételek amelyek alapján a német birodalom hajlandó békét kötni.

Románia új offenzívát akar kezdeni.

Berlin. Az orosz határról jelentik: A „Novoje Vremja“ a következőket közli: Alig mulik el hét, hogy Averescu tábornok a román vezérkar főnöke, ne intezzen Kerenszkihez kérdést, hogy mikor kezd el az orosz hadsereg offenzíváját, mert párhuzamosan ezzel a román hadsereg is akcióba akar lépni. A verescu tábornok az orosz kormányhoz intézett sürgetésével nagyon türelmetlennek mutatkozik.

Az ántánt összes tartalékjait a front-ra veti.

A Journal de Geneve párisi tudósítója azt jelenti, hogy a háború a döntő válságos pillanathoz közeledik, miért is a szövetségesek elhatározták hogy összes tartalékait fölhasználják.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(1579)

141. fejezet.

A rehabilitált Pétsy.

— Ha így áll a dolog, akkor még nagy számadásom lesz velem! Erről azonban előbb meg kell győződnöm.

— De bíró ur elhiheti, én én mondom!

— Ez nem elég, önt valaki tévútra is vezethette.

— Nem lehet — bíró ur! Egykori állítólagos neje maga akarta önt előtünk befektetni. En pedig csak ismeri őt!

— Akkor hát tudni akarom, miért csaltak meg! kiáltá Benedetto. Azonnal kérdésre vonom a porkolábot!

Becszengette a szolgát és dühösen meghagyta neki, hogy azonnal küldje ide a porkolábot.

A szolga egy eldőlpillantásá vett Stewardra,

— Ma jól megy! gondolt magában. Csupsa urak kerálnak bőrtőbe! A nyakától legalább van egy kis haszna a porkolábnak.

Leérve a körtőhelyiségekbe, így szólott a tömlőcserzőknek:

— Megint kap valakit! Es már finom ur, vastag aranyláncsal, értékes gyűrűkkel az ujjain, bírsennyal a tárcsája is jól tömött... csak lesz magának annyi esze, hogy magánál költeti el vele a pénzét.

(Folyt. köv.)

Magánjáró, gözcéplőgépek marokrakos és kevekötös atagépek valamint új kocsik kaphatók:

Glück Samunál
MAKÓ.

Kiseb és nagyobb horoshordók, berszürő kád és borprés eladó úv. Köriői Mihálynénál Meskó-utca 2 szám alatt.

Gazdák!

Tüzkár ellen búzát, árpát, szalmát és mindenféle takarmány biztosítását a legelőnyösebben és legolcsóbban a Hazai Biztosító Társaságnál köthetik meg. Általány élet — és betérés — lopás elleni biztosítások felvételek. Ma-ponta kora reggeltől késő estig fogadja a biztosító feleket.

Munkácsi Mihály

Kossuth utca 10. szám. alatt

Eladó földek a város alatt

Verebesben 6 hold,
Girizdesben 2 "
Bánomban 1 "
Értekezhetni lehet:

Iritz Miksánál.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem Makó város kézségét, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaság részére tüzkár elleni biztosítók keresetekben és asztalokban összerakott búzát, árpát, zabot, szalmát, polyvát, szénát és mindenféle takarmányt olesó és hasznos általány biztosítást kötik. Betéréses lopás ellen is biztosítok, a nyári szorgos munkák idején a biztosító feleket reggeltől késő estig bármikor szívesen látom a Hajnal-utca 4 számú házámban.

Tisztelettel:

H. Kovacs János.

Szt. László Püspök-Fürdő

Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!

Kénes hávíz források természetesen forrása 42°C, kénes hőforrassit már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvényes, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fényerdő közvetlen a virágos park mellett. — Vilányvilágítás az egész telepen és az összes szobákban. Nagy szabású nyári uszoda 25°C folyton befolyó forrásvízzel, uszítás, tanítás, napfürdő, homokkura. Fürdőismereteket küld az igazgatóság:

Komzsik Alajos, a fürdő bérloje.

Félix-fürdő

Nagyvárad mellett 49% természetes ferrás, redma, sodz és lésias ellen legjobban javalva. — Új be rendezés, villanyvilágítással Uszoda, hidegvízgyógyfürdő és napfürdő. Helytartásba a nap minden szobában. Prospektus küld az igazgatóság.

Modern hygienikus szépségápolás (kozmetika)

Müller Adolfné Makó, Ráday utca 49.

Szeplős, májfoltos, miteszeres, pattanás arcról minden hibát eltávolítok, ráncos, öregedő petyhódt arcot simává, üdévé tesz

vibrációs svéd arcmasszázs

Archiméziást a legideálisabb, a legkötelesebb alapon végzek Dr. Kalmayer berlini professor módszer után. A legkifinomultabb arcápoló krémek, puderek síb. kaphatók. Arcápolás és sománcosítás jutányos árakban. Diszkrét kezelést házilag végzek. Ondolítás, manioetr. Fogad délelőtt 10 től este 6 ig

Müller Adolfné

okl. kozmetikus, Ráday utca 49.

Csodát beszélnek

az emberek a szegedi fényképnagyító és arcképfestészeti vállalatról, hogy milyen remek szépen dolgozik jutányos árban. Érdeklődők küldjék be teljes címöket és a vállalati azonnal válaszol bármilyen kérdésekre. Lehet akár milyen rossz fényképeket is küldeni, amelyről

a legszebb fényképnagyítás kapható.

A képekhez rámakát is lehet megrendelni. Megrendelések küldendők

Első szegedi arcképfestészeti és fényképnagyítási vállalat Szeged, Széchenyi-tér 13. a gyümölcspiaccal szemben.

Rakosy Ferenc

adálja, hogy más állásodon arcképfestés

heremagot

és het kapni, egy képenben, mint usziban. Értekezni lehet: Váradi-utcai vendéglőjében.

Hirdetések felvételnek

